ARRATIA UDALTALDE 21EKO UDALERRIETAN TOKIKO AGENDA 21AREN EZARPENA: ARTEAKO UDALERRIA

Zamudio, 2004ko Abenduaren 30a

MEMORIA

MEMORIAREN AURKIBIDEA

1. EGITASMOAREN AURREKARIAK ETA BIDERATUTAKO JARDUERAK 3

2. HELBURUA ETA IRISMENA 6

3. DIAGNOSTIKOAREN ONDORIOAK 7

4. LEHENTASUNEZKO HELBURUAK 16

5. ARTEAREN IRAUNKORTASUNERAKO EKINTZA PLANA 28

5.1. Ildo estrategikoak 29

5.2. Arteako Tokiko Ekintza Planeko programak eta ekintzak 30

5.3. Lehenetsitako Ekintzak Deskribatzeko Fitxak 38

6. JARRAIPEN PLANA 39

6.1. Tokiko iraunkortasun-prozesuari jarraipena 41

6.2. Arteako Iraunkortasunaren Adierazleen Panelari jarraipena 45

6.2. Arteako Ekintza Planaren adierazleen jarraipena 51

1. EGITASMOAREN AURREKARIAK ETA BIDERATUTAKO

✷ Tokiko Agenda 21, kontzeptua eta jatorria

Tokiko Agenda 21, tokiko agintariek komunitatearen garapen iraunkorraren mesedetan sustatu eta garatu duten Ingurumeneko Ekintza Plana da; "Udalerriaren ingurumena etengabe hobetzeko konpromisoa" du, eta hiru oinarri funtsezko ditu:

- Ingurumena zaindu eta begirunez tratatzea (ingurumenaren iraupena)
- Berdintasun edo justizia soziala bilatzea (gizartearen iraupena)
- Oreka ekonomikoa (ekonomiaren iraupena)

✷ Egitasmoaren aurrekariak eta garapena Artean, Udaltalde 21 Arratia esparruan

ARTEA, Igorre eta Lemoarekin batera 2000. urtean ekin zioten Tokiko Agenda 21 prozesuari. 2001ean, Zeanurik, Areatzak, Dimak eta Arantzazuk egin zuten bat. Tokiko Agenda 21en ezarpena abian jarri ahal izateko, HASIERAKO DOKUMENTUA taxutu da, udalerri horien garapen iraunkorraren lehen urrats gisa.

2002ko uztailean, hitzarmena sinatu zuten UDALTALDE 21 ARRATIA eratzeko. Honako hauek osatzen zuten: udalerri parte-hartzaileek, Arratiako Mankomunitateak eta Eusko Jaurlaritzako Lur Antolamendu eta Ingurumen Sailak, IHOBE sozietate publikoaren bitartez. Hala, alde guztiek Tokiko Agenda 21 ezartzen eta diseinatzen laguntzeko Arratia eskualdeko udalerrietan konpromisoa hartu zuten.

Azterketa hori 2002aren bukaeran hasi zen, eta 2003ko ekainean amaitu. Udaltalde 21 osatzen duten udalerrien Ingurumen, Ekonomia eta Gizarte Diagnostikoak (IEGD) eman zituen, salbuespen bakarrarekin: Bediaren diagnostikoa geroago egin zen, 2004an alegia. Hasieran, lehen zirriborroa egin zen, eta udaleko arduradun politikoei eta teknikoei eman zitzaien gainbegiratu zezaten. Haien ekarpenak jaso ostean, behin betiko idazketa egin zen.

2003ko martxoan, udalerri bakoitzeko IEGDa zegokien arduradunei helarazi zitzaien. Aipatutako diagnostiko horiek udan aurkeztu ziren inplikaturiko udalerri guztietan. Bilkura zabalak egin ziren, alkateak, zinegotziak, udal-teknikariak eta abar tarteko. Bilkura horietan, Ingurumen Foroen antolamenduaz eta Ingurumeneko Ekintza Planak zehazteaz ere hitz egin zen.

2.004ko maiatzan, prozesua berriro hartu eta abiatu zen, ARTEAN diagnostikoa aztertu eta helburuak lehenesteari ekin zioten alkatearen, teknikarien, udal-zinegotzien eta herritarren Parte hartzeko Foroarekin. Aipatu ditugun eragile guztiekin egindako bilkuretan lortutako ondorioak eta informazioarekin baliatuta, 2004ko irailean, Ekintza Planeko proposamen berri bat aurkeztu zen. Bertan, ildo estrategikoak, programak eta ekintza zehatzak zehazten ziren

Ekintza Planaren edukia udaleko arduradun politiko eta teknikoekin aztertu eta eztabaidatu ostean, eta haien ekarpenekin behar ziren aldaketak egin ondoren, Ekintza Plana herriaren esku utzi zen, Herritarrek Parte hartzeko Foroaren bidez baloratu zezaten; 2004ko urrian egin zen foroa. Ondoren, udaleko arduradunekin bilkura gehiago egin ziren Ekintza Planaren behin betiko terminoak zehazteko, lehentasuna duten ekintzak finkatzeko eta ekintza programak egiteko (horiek Ekintzak Deskribatzeko Fitxetan daude jasota).

Prozesu horren ondorioz, dokumentu honetan honako hauek aurkezten dira: Arteako Tokiko Ekintza Plana, azkenean zehaztuta geratu den bezalaxe, eta lehentasuna duten Ekintzak Deskribatzeko Fitxak udaleko arduradunek emandako ezaugarriekin.

Azkenik, Jarraipen Plan bat gauzatu da, bertan, honako gaiekin loturiko kontrol eta jarraipenerako pausuak zehazten direlarik:

- Artea udalerriko Iraunkortasun-adierazleen Sistema.
- Tokiko Ekintza Planeko ekintzekin zerikusia duten adierazleak, epe labur edo ertainera beteko direnak.
- Iraunkortasun-prozesuaren kudeaketa orokorra.

2. HELBURUA ETA IRISMENA

Dokumentu honek, ARTEAko iraunkortasunaren aldeko Tokiko Ekintza Plan eta Jarraipen Planean sorturiko informazio guztia biltzea du helburu.

Heburu horrekin, dokumentuan **iraunkortasun-diagnostikoaren oinarrizko ondorioak** jasotzen dira, eta baita ondorio horietatik sortutako interbentziorako helburuak ere –Ekintza Plana egiteko **lehentasunezko helburutzat** zein hartu ziren azaltzen da–. Halaber, diagnostikoaren ondorioekin bat, 1. eranskinean **Artearen Ingurumen Profila** jaso da informazio gehigarri moduan.

Jarraian, iraunkortasunerako Ekintza Planaren edukia biltzen da, Ildo Estrategiko, Programak eta Ekintzetan garatuta, baita lehentasuna duten eta epe labur edo ertainera burutuko diren Ekintzak Deskribatzeko Fitxak ere, 2. eranskinean bilduta.

Bukatzeko, landutako Jarraipen Plana azaltzen da dokumentuan. Plan horren helburua da Artean iraunkortasunaren gaineko adierazleak kontrolatzea eta jarraipena egitea, eta Ekintza Planean lehentasuna duten ekintzen burutzapen- eta eraginkortasun-maila ebaluatzea. Era berean, formula bat ezartzen da iraunkortasunaren kudeaketari segimendua egiteko. Jarraipen hori udaleko kudeaketa-organoek eta herritarrek egingo dute, Tokiko Agenda 21en bidez herrian ezartzen ari den PDCA zikloan oinarritutako kudeaketa-ereduarekin bat.

3. DIAGNOSTIKOAREN ONDORIOAK

Ondoko tauletan, diagnostikotik ateratako oinarrizko ondorioak jasotzen dira, baita horiei dagozkien esku-hartze edo interbentziorako proposamenak ere.

Era berean, 1. eranskinean ARTEAren **Ingurumen Profila** jasotzen da, iraunkortasunaren diagnostikoa egitean lortutakoa.

<table>
<tr><th colspan="2">INGURUNE FISIKOA ETA NATUR GUNEAK</th></tr>
<tr><th>IRAUNKORTASUN DIAGNOSTIKOAREN LEHENTASUNEZKO ONDORIOAK</th><th>HELBURUEN PROPOSAMENA</th></tr>
<tr><td rowspan="5">

UDALERRIKO AZALERAREN HAMARRENA (125 HEKTAREA) GORBEIAKO PARKE NATURAL BARRUAN DAGO.
BERTAKO BASOEN PRESENTZIA GARRANTZITSUA DAGO: PAGADIAK, ARTADIAK, ARIZTIAK, KARE-HARRIAK, ERRIBERAKO BASOAK E.A.
GEOLOGIKO-, MORFOLOGIKO- ETA PAISAIAKOA INTERES DAUKATEN GUNE ASKO DAUDE.
BASO USTIAPENAREN GEHIEGIZKO GARAPENA. UDAL AZALERA OSOAREN %48 KONIFERAZ BETETA DAGO, BATEZ ERE PINUS RADIATARENAREKIN
ERREKA IGE AISIALDIRAKO GUNEAREN INAUGURAZIOA

</td><td>1. Baso-ustiapenen kudeaketa jasangarria martxan ipintzea</td></tr>
<tr><td>2. Bertako landareriaren ezarpena eta kontserbazioa sustatzea</td></tr>
<tr><td>3. Ekosistema ezberdinen babes berezia bere balio naturala, geologikoa, paisajistikoa eta morfologiko handiarengatik</td></tr>
<tr><td>4. Heskaien babesa eta landaketa bultzatzea</td></tr>
<tr><td>5. Interes geologiko eta morfologikoko guneak sustatzea</td></tr>
</table>

URA	
IRAUNKORTASUN DIAGNOSTIKOAREN LEHENTASUNEZKO ONDORIOAK	**HELBURUEN PROPOSAMENA**
▪ UR EDANGARRIAREN KUDEAKETA ONA ▪ BILBAO-BIZKAIA UR PATZUERGOA UDALERRIKO UR-ZIKLO GEHIENA KUDEATZEAZ ARDURATZEN DA ▪ IHESENGATIK GALDUTAKO UR GEHIEGI: GUZTIAREN %46,1 DELA JOTZEN DA	1. Ur horniduraren kontrola eta kudeaketa optimizatzea
▪ HORNIKUNTZA-SAREKO ZATI BATZUK BERRIZTATZEKE DAUDE	2.Bediako araztegiko kolektorearekin lotzeko saneamendu-lanak egitea
▪ ETXEBIZITZETAKO KONTSUMO-INDIZEA NEURRIZKOA-ALTUA DA: 124 LITRO BIZTANLEKO ETA EGUNEKO ▪ HONDAKIN-UREN %80 SARE BATERATU BATEAN BILTZEN DIRA, GEROXEAGO ARRATIA IBAIRA BOTATZEKO.	3. Uraren kontsumoak murriztea
▪ AURREIKUSITA DAGOEN ARANTZAZU ETA ARTEA BITARTEKO KOLEKTOREA TOKIKO SARERAREKIN LOTUKO DA	4. Ihesengatik galdutako urak eta zenbatu gabeko kontsumoak murriztea
▪ 2001. URTEAN, ARRATIA IBAIKO GUNE ALTUETAN KUTSADURAREN ERAGINA SOMATZEN DA AREATZAKO ESTAZIOAN	5. Lur edo ur ingurunera egiten diren zuzeneko isurpenak kontrolatzea
▪ MIKROBIOLOGI-JATORRIZKO POLUZIOAK ARTEATIK PASATZERAKOAN (UR FEKALAK, ABELTZAINTZAKO ISURIAK,...) ARRATIAREN ETA LAURETA BEZALAKO IBAIADARREN UR KALITATEAN ERAGITEN DU.	6. Ibaiaren balioa handiagotzea, kirol-jardueretarako eta aisialdirako topagune moduan.

ENERGIA

IRAUNKORTASUN DIAGNOSTIKOAREN LEHENTASUNEZKO ONDORIOAK	HELBURUEN PROPOSAMENA
▪ ELEKTRIZITATEA KONTSUMITZEN DUEN SEKTORE NAGUSIA ETXEBIZITZETAKOA DA, GUZTIAREN %53A IZANIK.	1. Kontsumo energetikoa murriztea
▪ KANPOKO ENERGIA-ITURRIEKIKO MENPEKOTASUNA	2. Energia berriztagarrien eta ekoizpenerako sistemen garapena bultzatzea
▪ EZ DAGO UDALEKO KONTSUMO ENERGETIKOEN KONTROLA	3. Udaleko zerbitzuetan ekipo eraginkor eta kontsumo txikikoak erabiltzea:
▪ INDUSTRIALDEAREN PROIEKTUAK ZUNTZ OPTIKOAREN ETA GAS NATURALAREN SAREAK SARTZEA EKARRIKO LUKE	4. Gehiegizko gastu energetikoa sahiestea

KUTSADURA ATMOSFERIKOA ETA AKUSTIKOA

IRAUNKORTASUN DIAGNOSTIKOAREN LEHENTASUNEZKO ONDORIOAK	HELBURUEN PROPOSAMENA
▪ UDALERRIAN EZ DAGO AIREAREN KALITATEA KONTROLATZEKO SAREKO ESTAZIORIK ETA INMISIO ATMOSFERIKOEN DATU KONKRETURIK	1. Udalerriko airearen kalitateari buruzko etengabe eguneratutako informazioa izatea
▪ EZ DA POLUZIOAREN INGURUKO GERTAKARI BERRIRIK IZAN	2. Udalerriko zarata mailari buruzko etengabe eguneratutako informazioa izatea
▪ POLUZIO ATMOSFERIKOAREN ERAGILE NAGUSIA IBILGAILU-ZIRKULAZIOA DA, BATEZ ERE IBILGAILU ASTUNENA.	3. Kutsadura atmosferikoak biztanlegoaren osasunean daukan eraginari buruz aldizka informatzeko bideak erraztu
▪ ZARATEN GAIN INFORMAZIO GUTXI DAGO	

HONDAKINAK ETA KUTSATUTA EGON DAITEZKEEN GUNEAK	
IRAUNKORTASUN DIAGNOSTIKOAREN LEHENTASUNEZKO ONDORIOAK	HELBURUEN PROPOSAMENA

LURRALDE ANTOLAMENDU ETA HIRIGINTZA-PLANA	
IRAUNKORTASUN DIAGNOSTIKOAREN LEHENTASUNEZKO ONDORIOAK	**HELBURUEN PROPOSAMENA**
▪ ARAU SUBSIDIARIOEN BERRIKUSPEAREN BARRUAN BERDEGUNEENTZAKO SISTEMA OROKORRA EZARTZEN DA: 13.859 M²-KO AZALERA HARTZEN DUTEN 4 HIRI-PARKE	1. Etxebizitza husten salmenta edota alokairua sustatzea
▪ OKUPATU GABEKO ETXEBIZITZAK GEHIEGI DIRA: GUZTIAREN %33,2 ▪ BIZTANLERIA BAILARA BARNEAN KONTZENTRATUTA DAGO, BIZITEGI-LURZORU NAGUSIAK BEREGANATUZ	2. Gune degradatuak berreskuratzea
▪ EAEKO GAINONTZEKO ALDEEKIN KOMUNIKABIDE-SISTEMA MUGATUA.DAGO ▪ EZ DAGO KOKALEKU BERRI EDI URBANIZAGARRIA DEN LUR ZORUAREN AURREKUSPENIK.	3. Dagoen ondare historikoa eta artistikoa babestea
▪ GUNE NATRUALEEN BASO USTIAPENEN GARAPEN IMPORTANTEA SOMATZEN DA ▪ HABITAT ALTERNATIBOEN EGITARAUAREN BARRUAN 200 ETXEBIZITZA ERAIKITZEA AURREIKUSTEN DA ▪ INTERES NATURAL ETA PRESUNTZIO ARKEOLOGIKOA DUTEN GUNE UGARI KATALOGATUAK DAUDE	4. Herri guneko herri mobiliarioa eta zuhaitzak hobetzea

<table>
<tr><th colspan="2">MUGIKORTASUNA</th></tr>
<tr><th>IRAUNKORTASUN DIAGNOSTIKOAREN LEHENTASUNEZKO ONDORIOAK</th><th>HELBURUEN PROPOSAMENA</th></tr>
<tr><td rowspan="4">▪ ERREPIDE KOMUNIKABIDEETAN GEHIEGIZKO ZIRKULAZIO-INTENTSITATEA (BILBO ETA GASTEIZ).
▪ TRENBIDEAREKIKO LOTURA HURBILENA BEDIAN ETA LEMOAN DAUDE
▪ NERBIOI ETA ARRATIA ESKUALDEEKIKO DAGOEN KOMUNIKAZIOA AUTOBUS PUBLIKOA DA
▪ AUTO PRIBATUAREN GEHIEGIZKO NAGUSITASUNA
▪ ESKUALDEKO AUTOBUS-LINEEN ERABILERA PIXKANAKA HAZI DA (BIZKAIBUS)
▪ BIDE-SARE GEHIENAK ZIRKULAZIO-NORANZKO BANAKO GALTZADAK DITU ETA BAZTERBIDEEN ZABALERA URRIA DA
▪ OINEZKOEN MUGIKORTASUNERAKO SISTEMAK HOBETZEKO BEHARRA.
▪ HAZTEKO JOERA DUEN AUTOMOBIL-PARKE HANDIA DAGO
▪ IRISGARRITASUNAREN UDAL PLANAN ONDORENGO EKINTZA HAUEK AURREIKUSI DIRA: BIDEGORRIAK ETA OINEZKOENTZAKO EREMUAK SORTZEA, ESPALOIAK ETA KALEAK ZABALTZEA, AUZO EZBERDINAK ETA HURBILEKO UDALERRIAK KOMUNIKATZEA,...</td><td>1. Mugikortasunerako sistema jasangarrien intermodalitatea bultzatzea: garraio publikoa-oinezkoak-bizikleta</td></tr>
<tr><td>2. Mugitzeko trabak dituzten taldeen irisgarritasunaren eta mugikortasunaren hobekuntza sustatzea</td></tr>
<tr><td>3. Zirkulazioa antolatzeko eta kotxea arrazionalki erabiltzeko neurriak sustatzea</td></tr>
<tr><td>4. Lemoako Geltoki Intermodalaren sorreran eta aparkaleku egokiak Portu trenbidearen erabilera sustatzeko.</td></tr>
</table>

INGURUNE SOZIO-EKONOMIKOA	
IRAUNKORTASUN DIAGNOSTIKOAREN LEHENTASUNEZKO ONDORIOAK	**HELBURUEN PROPOSAMENA**
▪ AZKEN URTEOTAN EBOLUZIO DEMOGRAFIKO NEGATIBOA IZAN DA ▪ LANDA GUNEAN BASO USTIAPENEAN ETA OKELA ABELTZAINTZAREN DEDIKAZIO HANDIAGOA DAGO. ▪ OSTALARITZA- ETA TURISMO-HORNIDURA KONTUAN HARTZEKOA DA ▪ ARANTZAZU, AREATZA ETA ZEANURI HERRIEKIKO PROIEKTU PARTEKATUA 20 HEKTAREAKO INDUSTRIALDEA EGITEKO. ▪ 2002. URTEAN ERREGISTRATUTAKO LANGABEZIA-TASA BIZKAIKO BATAZ BESTEKOA BAINO TXIKIAGOA ZEN ETA ARRATIA BAILARAKO TXIKIENEN ARTEAN ZEGOEN: %4,63 ▪ MEDIKUNTZA-KONTSULTATEGI BAT, LEHEN HEZKUNTZAKO IKASTETXE BAT ETA BI MUSEO DAUDE:. ▪ EUSKALDUNTZE-PORTZENTAI HANDIA DAGO: %84 EUSKALDUNAK DIRA ETA %12 IA-EUSKALDUNAK	1. Abeltzaintzako sektorearentzako laguntza ekonomikoa sustatzea. 2. Dibertsifikazio ekonomikoa sustatzea, sektore berriak eta enplegua sortzeko jarduerak erakarriz 3. Hirugarren adinakoentzat zuzendatutako gizarte-zerbitzuen sorrera sustatzea. 4. Aisialdirako ekipamenduak eta azpiegiturak bultzatzea 5. Informazioaren Gizarteko integrazioa sustatzea

INGURUMEN-SENTSIBILIZAZIOA, HEZIKETA ETA KUDEAKETA	
IRAUNKORTASUN DIAGNOSTIKOAREN LEHENTASUNEZKO ONDORIOAK	**HELBURUEN PROPOSAMENA**
▪ EZ DAGO INGURUMEN-SAIL ESPEZIFIKORIK UDALEKO EGITURA ADMINISTRATIBOAREN BARRUAN. INGURUMEN ALORREKO ESKUMEN NAGUSIAK BESTE BATZORDE BATZUETAN EDO KOMUNEKO ERAKUNDEEN BIDEZ KUDEATZEN DIRA ▪ UDAL POLITIKETAN EZ DAGO KONTRATUEN ETA ZERBITZUEN EROSKETAK ETA ESLEIPENAK EGITEKO INGURUMEN-IZPIDE ESPEZIFIKORIK ▪ EZ DAGO UDALEKO LARRIALDIETAKO PLANIK ▪ EZ DAGO INGURUNEA BABESTEKO ETA ANTOLATZEKO UDAL-ORDENANTZARIK ▪ EZ DAGO TOKIKO ELKARTE-MUGIMENDUAREN GAINEKO DATURIK.	1. Udaletxearen jarduera sustatu eta udalerrien arteko Tokiko Agenda 21- ari buruzko koordinazioa areagotu 2. Udaleko eta eskualdeko politiketan ingurumen babeserako eta iraunkortasunerako izpideak integratzea. 3. Ingurumenaren babesean sentsibilizazio soziala eta heziketa sustatzea 4. Administrazioan ingurumen arloak edo batzordeak sortzea.

4. LEHENTASUNEZKO HELBURUAK

Hurrengo tauletan, udaleko arduradunek eta Herritarrek Parte hartzeko Foroak balorazioa egin eta gero lehentasunezko helburuak jaso dira.

TOKIKO EKINTZA PLANETARAKO LEHENTASUNEZKO HELBURUAK
OBJETIVOS PRIORITARIOS PARA LOS PLANES DE ACCIÓN LOCAL

INGURUNE FISIKOA ETA NATUR SISTEMAK/ MEDIO FÍSICO Y SISTEMAS NATURALES	ARANTZAZU	AREATZA	ARTEA	BEDIA	DIMA	IGORRE	LEMOA	ZEANURI
■ *IBAI-HALTZADIAK BERRESKURATZEA* / **RECUPERAR LAS ALISEDAS FLUVIALES**						*	*	
■ *ZENBAIT EKOSISTEMARI BABES BEREZIA EMOTEA, EUREN NATUR, PAISAIA, GEOLOGIA ETA MORFOLOGIA BALIO HANDIAGAITIK* / **PROTECCIÓN ESPECIAL DE DIVERSOS ECOSISTEMAS POR SU ALTO VALOR NATURAL, PAISAJÍSTICO, GEOLÓGICO Y MORFOLÓGICO**			*	*	*	*	*	*
■ *MENDIETAKO SASITZA KENTZEA*/ **LIMPIAR LOS MONTES DE ZARZAS**				*	*			
■ *ATERATZEKO JARDUEREN ERAGINA GITXIAGOTZEA* / **MINIMIZAR IMPACTOS DE LAS ACTIVIDADES EXTRACTIVAS**				*			*	
■ *BASOKO SUTEEI AURREA HARTZEA* / **PREVENCIÓN DE INCENDIOS FORESTALES**				*				
■ *HERRITARRAK INGURUNE NATURALAREN BALIOEN GANEAN HEZI ETA SENTSIBILIZETEA* / **EDUCAR Y SENSIBILIZAR A LA POBLACIÓN SOBRE LOS VALORES DEL MEDIO NATURAL**		*	*		*			*
■ *BASOKO KUDEAKETA IRAUNKORRA SUSTATZEA* / **PROMOVER UNA GESTIÓN FORESTAL SOSTENIBLE**			*					
■ *BERTOKO LANDARAK LANDATU ETA DAGOZANAK JAGOTEA SUSTATZEA* / **FOMENTAR LA IMPLANTACIÓN Y CONSERVACIÓN DE VEGETACIÓN AUTÓCTONA**		*	*					
■ *ERREKEARI BARRIRO BE NATUR SISTEMA INTERESGARRIAREN BALIOA EMOTEA* / **REVALORIZAR EL RÍO COMO SISTEMA NATURAL DE INTERÉS**	*	*	*		*	*	*	

TOKIKO EKINTZA PLANETARAKO LEHENTASUNEZKO HELBURUAK OBJETIVOS PRIORITARIOS PARA LOS PLANES DE ACCIÓN LOCAL	ARANTZAZU	AREATZA	ARTEA	BEDIA	DIMA	IGORRE	LEMOA	ZEANURI
■ *PARKE NATURALETAN GEHIEGIZKO TURISMOA EGOTEA SAIHESTEA* / PREVENCIÓN DEL TURISMO DE MASAS EN LOS PARQUES NATURALES		*						
URA/ AGUA								
■ *BIGARREN MAILAKO SAREAN UR GITXIAGO GALTZEA* / REDUCIR LAS PÉRDIDAS DE AGUA EN LA RED SECUNDARIA					*		*	
■ *SANEAMENDU SAREA HOBETZEA* / MEJORAR LA RED DE SANEAMIENTO		*	*	*	*	*		*
■ *EDATEKO URA HERRITAR GUZTIEI HORNITUKO JAKELA BERMATZEA* / ASEGURAR EL ABASTECIMIENTO DE AGUA POTABLE A TODOS LOS HABITANTES					*	*		
■ *INDUSTRIA-ISURIAK KONTROLETEA* / CONTROLAR LOS VERTIDOS INDUSTRIALES				*		*	*	
■ *URAREN INDUSTRIA KONTSUMOA MURRIZTEA* / REDUCIR EL CONSUMO INDUSTRIAL DE AGUA				*		*	*	
■ *LURREKO ETA UREKO INGURUMENARI ZUZENEAN EGINDAKO ISURIAK KONTROLETEA* / CONTROLAR LOS VERTIDOS DIRECTOS AL MEDIO AMBIENTE TERRESTRE Y ACUÁTICO			*		*			*
■ *IHESENGAITIK ETA KONTABILIZAU BAKO KONTSUMOENGAITIK EGONDAKO GALERAK MURRIZTEA* / REDUCIR LA PÉRDIDA POR FUGAS Y CONSUMOS SIN CONTABILIZAR			*		*			
■ *EDATEKO URAREN KALIDADEA HOBETZEA* / MEJORAR LA CALIDAD DEL AGUA POTABLE					*			

TOKIKO EKINTZA PLANETARAKO LEHENTASUNEZKO HELBURUAK OBJETIVOS PRIORITARIOS PARA LOS PLANES DE ACCIÓN LOCAL	ARANTZAZU	AREATZA	ARTEA	BEDIA	DIMA	IGORRE	LEMOA	ZEANURI
ENERGIA/ ENERGÍA								
■ *UDAL BULEGOETAN ENERGIA BARRIZTAGARRIAK ERABILTEN HASTEA*/ INTEGRAR EL USO DE ENERGÍAS RENOVABLES EN LOS EDIFICIOS MUNICIPALES	*		*				*	
■ *ENERGIA AURREZTEA SUSTATZEKO SENTSIBILIZAZINO KANPAINAK EGITEA*/ REALIZAR CAMPAÑAS DE SENSIBILIZACIÓN PARA FOMENTAR EL AHORRO ENERGÉTICO							*	
■ *UDALERRIKO ARGIZTAPENA HOBETZEA*/ MEJORAR LA ILUMINACIÓN DEL MUNICIPIO		*		*				
■ *TOKIKO ENERGIA BALIABIDEAK APROBETXETEA*/ APROVECHAR LOS RECURSOS ENERGÉTICOS LOCALES				*				
■ *ENERGIAREN KONTSUMOA MURRIZTEA*/ REDUCIR EL CONSUMO ENERGÉTICO			*		*	*		*
■ *UDAL ZERBITZUETAN EKIPO ERAGINKOR BAINA KONTSUMO GITXIKOAK ERABILTEA (kaleetako eta udal bulegoetako argiak)*/ UTILIZAR EQUIPOS EFICIENTES Y DE BAJO CONSUMO EN LOS SERVICIOS MUNICIPALES (alumbrado de calles y edificios municipales)			*		*	*		*
■ *ORAINDINO ELEKTRIFIKAU BARIK DAGOZAN LANDA-GUNEAK ELEKTRIFIKETEA*/ ELECTRIFICAR LOS NÚCLEOS RURALES QUE AÚN NO LO ESTÁN				*	*	*		

TOKIKO EKINTZA PLANETARAKO LEHENTASUNEZKO HELBURUAK OBJETIVOS PRIORITARIOS PARA LOS PLANES DE ACCIÓN LOCAL	ARANTZAZU	AREATZA	ARTEA	BEDIA	DIMA	IGORRE	LEMOA	ZEANURI
ATMOSFERA KUTSADUREA ETA KUTSADURA AKUSTIKOA/ **CONTAMINACIÓN ATMOSFÉRICA Y ACÚSTICA**								
■ ***IBILGAILU-ZIRKULAZIOAK ETA INDUSTRIAK SORTUTAKO POLUZIO ATMOSFERIKOA ETA AKUSTIKOA GUTXITZEA ETA KONTROLATZEA/*** **REDUCIR Y CONTROLAR LA CONTAMINACIÓN ACÚSTICA GENERADA POR EL TRÁFICO Y LA ACTIVIDAD INDUSTRIAL**				*		*	*	
■ ***UDALERRIKO ZARATA MIALAREN GANEKO ETENBAKO INFORMAZINO EGUNERATUA EUKITEA/*** **DISPONER DE INFORMACIÓN PERMANENTEMENTE ACTUALIZADA SOBRE EL NIVEL DE RUIDO DEL MUNICIPIO**							*	
■ ***AIREAREN KALIDADEA KONTROLETEA/*** **CONTROLAR LA CALIDAD DEL AIRE**				*			*	
■ ***ALDIZKA, HERRITARREI, AIREAREN KALIDADEAREN ETA ZARATA MAILAREN GANEKO INFORMAZINOA EMOTEKO MEKANISMOAK EZARTEA/*** **ESTABLECER MECANISMOS DE INFORMACIÓN PERIÓDICA A LA POBLACIÓN SOBRE LA CALIDAD DEL AIRE Y EL NIVEL DE RUIDO**							*	

TOKIKO EKINTZA PLANETARAKO LEHENTASUNEZKO HELBURUAK OBJETIVOS PRIORITARIOS PARA LOS PLANES DE ACCIÓN LOCAL	ARANTZAZU	AREATZA	ARTEA	BEDIA	DIMA	IGORRE	LEMOA	ZEANURI
HONDAKINAK/ **RESIDUOS**								
■ **ESKUALDEAN GARBIGUNEA SORTZEA/** ***CREACIÓN DE UN GARBIGUNE COMARCAL***	*	*	*	*	*	*	*	*

TOKIKO EKINTZA PLANETARAKO LEHENTASUNEZKO HELBURUAK OBJETIVOS PRIORITARIOS PARA LOS PLANES DE ACCIÓN LOCAL	ARANTZAZU	AREATZA	ARTEA	BEDIA	DIMA	IGORRE	LEMOA	ZEANURI
■ ***INDUSTRIA HONDAKINEN KUDEAKETEA KONTROLAU ETA HOBETZEA/*** **CONTROL Y MEJORA DE LA GESTIÓN DE RESIDUOS INDUSTRIALES**				*		*	*	
■ ***EUREN JABEEK KUTSATUTAKO LURZORUAK BIRSORTU ETA GARBITZEA SUSTATZEA/*** **PROMOVER LA REGENERACIÓN Y LIMPIEZA DE SUELOS CONTAMINADOS POR SUS PROPIETARIOS**							*	
■ ***GALTZUAK ETA INAUSKETEN HONDARRAK ERRETEA KONTROLAU/SAIHESTEA (batez be jentea bizi dan lekuetatik hurbil)/*** **CONTROLAR/EVITAR LA QUEMA DE RASTROJOS Y RESTOS DE PODAS (especialmente junto a zonas habitadas)**							*	
■ ***EDUKIONTZIEN MANTENTZE-LANAK HOBETZEA/*** **MEJORAR EL MANTENIMIENTO DE LOS CONTENEDORES**				*				
■ ***GAIKA BILTZEKO ZERBITZUA HOBETU ETA ZABALTZEA/*** **MEJORAR Y AMPLIAR LOS SERVICIOS DE RECOGIDA SELECTIVA**	*	*	*	*	*	*	*	*
■ ***BIZTANLE BAKOTXEKO HONDAKIN SORKUNTZA MURRIZTEA/*** **REDUCIR LA GENERACIÓN DE RESIDUOS POR HABITANTE**	*	*	*	*	*	*	*	*
■ ***GAIKA BILTZEKO ZERBITZUAK AUZO ETA LANDA-GUNEETARA ZABALTZEA/*** **AMPLIAR LOS SERVICIOS DE RECOGIDA SELECTIVA A LOS BARRIOS Y NÚCLEOS RURALES**					*			*
■ ***HERRITARRAK HONDAKINAK GITXIAGOTU ETA BIRZIKLETEAREN GANEAN SENTSIBILIZETEA/*** **SENSIBILIZAR A LA CIUDADANÍA SOBRE LA REDUCCIÓN Y RECICLAJE DE RESIDUOS**					*	*		

TOKIKO EKINTZA PLANETARAKO LEHENTASUNEZKO HELBURUAK **OBJETIVOS PRIORITARIOS PARA LOS PLANES DE ACCIÓN LOCAL**	ARANTZAZU	AREATZA	ARTEA	BEDIA	DIMA	IGORRE	LEMOA	ZEANURI
LURRALDE ANTOLAMENDUA ETA UDAL PLANGINTZEA/ **ORDENACIÓN DEL TERRITORIO Y PLANEAMIENTO MUNICIPAL**								
■ ***NARRIATUTAKO GUNEAK BERRESKURATZEA, ERABILERA BARRIAK EZARRITA ETA IKUSTE-ERAGINAK GITXIAGOTUTA/*** **RECUPERAR LAS ÁREAS DEGRADADAS MEDIANTE NUEVOS USOS Y MINIMIZACIÓN DE IMPACTOS VISUALES**			*				*	*
■ ***DAGOAN KULTUR, HISTORIA ETA ARTE ONDAREA BABESTU ETA JAGOTEA/*** **PROTEGER Y CONSERVAR EL PATRIMONIO CULTURAL, HISTÓRICO Y ARTÍSTICO EXISTENTE**		*		*	*	*	*	*
■ ***IRAUNKORTASUN ERISPIDEETAN OINARRITAKO ARAU SUBSIDIARIO BARRIAK/*** **NUEVAS NORMAS SUBSIDIARIAS BASADAS EN CRITERIOS DE SOSTENIBILIDAD**		*	*	*	*	*	*	
■ ***URIGINTZAKO HAZKUNTZEA KONTROLETEA/*** **CONTROLAR EL CRECIMIENTO URBANÍSTICO**		*	*					

TOKIKO EKINTZA PLANETARAKO LEHENTASUNEZKO HELBURUAK OBJETIVOS PRIORITARIOS PARA LOS PLANES DE ACCIÓN LOCAL	ARANTZAZU	AREATZA	ARTEA	BEDIA	DIMA	IGORRE	LEMOA	ZEANURI
GARRAIOA, MUGIKORTASUNA ETA IRISGARRITASUNA/ TRANSPORTE, MOVILIDAD Y ACCESIBILIDAD								
■ *LEMOAKO TRENBIDE-PASAGUNEA LURPETIK EGITEA/* SOTERRAMIENTO PASO A NIVEL DE LEMOA							*	
■ *MUGITZEKO OZTOPOAK DAUKIEZAN TALDEEI, MUGIKORTASUNA ETA IRISGARRITASUNA HOBETZEA/* MEJORAR LA MOVILIDAD Y ACCESIBILIDAD A GRUPOS CON LIMITACIONES DE MOVIMIENTO	*	*	*	*	*	*	*	*
■ *TRAFIKOA MURRIZTEA URIGUNEAN/* REDUCCIÓN DEL TRÁFICO POR EL CASCO URBANO			*	*	*	*	*	
■ *MUGIKORTASUN SISTEMA IRAUNKORREN INTERMODALIDADEA SUSTATZEA: GARRAIO PUBLIKOA-OINEZKOAK-BIZIKLETA/* POTENCIAR LA INTERMODALIDAD DE SISTEMAS SOSTENIBLES DE MOVILIDAD: TRANSPORTE PÚBLICO-PEATONAL-BICICLETA	*	*	*	*	*	*	*	*
■ *ERREPIDEEN ETA LANDA-BIDEEN SAREA HOBETZEA/* MEJORAR LA RED DE CARRETERAS Y CAMINOS RURALES			*		*			*
■ *LEMOAKO GELTOKI INTERMODALA SORTZEA BABESTEA ETA TRENBIDEA ERABILTEARI ON EGITEKO GELTOKI EGOKIAK GAITZEA/* APOYAR LA CREACIÓN DE LA ESTACIÓN INTERMODAL DE LEMOA Y HABILITACIÓN DE APARCAMIENTOS ADECUADOS PARA FAVORECER EL USO DEL FERROCARRIL	*	*	*		*	*	*	*
■ *TRAFIKO ANTOLATU ETA LASAITZEKO, KOTXEA ARRAZOIZ ERABILTEKO ETA APARKALEKUAK HOBETZEKO NEURRIAK SUSTATZEA/* PROMOVER MEDIDAS DE ORGANIZACIÓN Y CALMADO DEL TRÁFICO, USO RACIONAL DEL COCHE Y MEJORA DE APARCAMIENTOS	*	*	*	*	*	*	*	

TOKIKO EKINTZA PLANETARAKO LEHENTASUNEZKO HELBURUAK OBJETIVOS PRIORITARIOS PARA LOS PLANES DE ACCIÓN LOCAL	ARANTZAZU	AREATZA	ARTEA	BEDIA	DIMA	IGORRE	LEMOA	ZEANURI
GIZARTE ETA EKONOMIA INGURUNEA/ MEDIO SOCIOECONÓMICO								
■ *DIBERTSIFIKAZINO EKONOMIKOA SUSTATZEA, SEKTORE BARRIAK ETA ENPLEGUA SORTUKO DABEN JARDUERAK ERAKARRITA/* PROMOVER LA DIVERSIFICACIÓN ECONÓMICA, CON LA ATRACCIÓN DE NUEVOS SECTORES Y ACTIVIDADES GENERADORAS DE EMPLEO	*	*	*	*	*	*	*	
■ **EMAKUMEENTZAKO ETA PRESTAKUNTZA GITXIKO TALDEENTZAKO ENPLEGUA SUSTATZEA/** ***PROMOVER EL EMPLEO ORIENTADO A MUJERES Y GRUPOS DE ESCASA FORMACIÓN***		*		*			*	*
■ **EUSKERA IKASI ETA BERBA EGITEA SUSTATZEA/** ***FOMENTO DEL APRENDIZAJE Y USO DEL EUSKERA***	*	*	*	*	*	*	*	*
■ **KULTUR, KIROL, AISIA ETA ASTIALDIRAKO JARDUERA, AZPIEGITURA ETA EKIPAMENDUAK HOBETU ETA UGARITZEA/** ***MEJORAR Y AMPLIAR LAS ACTIVIDADES, INFRAESTRUCTURAS Y EQUIPAMIENTOS CULTURALES, DEPORTIVOS, DE OCIO Y ESPARCIMIENTO***	*	*	*	*	*	*	*	*
■ **OSTALARITZA ETA TURISMO SEKTOREA SUSTATZEA/** ***PROMOCIÓN DEL SECTOR HOSTELERO Y TURÍSTICO***	*	*				*		*
■ **NEKAZARITZA ETA ABELTZAINTZA SEKTOREA BABESTEA SUSTATZEA/** ***PROMOVER EL APOYO AL SECTOR AGROPECUARIO***			*					
■ **INFORMAZINOAREN GIZARTEAN SARTZEA SUSTATZEA/** ***PROMOVER LA INTEGRACIÓN EN LA SOCIEDAD DE LA INFORMACIÓN***		*	*		*	*		
■ **BABES OFIZIALEKO ETXEBIZITZAK ETA ETXEBIZITZABERBATUAK SUSTATZEA BULTZATZEA/** ***IMPULSAR LA PROMOCIÓN DE VIVIENDAS DE VPO Y CONCERTADAS***	*	*	*	*		*	*	
■ **HAURTZAINDEGIAK/** ***GUARDERÍAS***		*	*	*		*		
■ **HUTSIK DAGOZAN ETXEBIZITZAK ALOKATU ETA SALTZEA SUSTATZEA/** ***PROMOVER EL ALQUILER Y VENTA DE VIVIENDAS VACÍAS***		*	*					
■ **ESKOLA BARRIAK/** ***NUEVAS ESCUELAS***			*					

TOKIKO EKINTZA PLANETARAKO LEHENTASUNEZKO HELBURUAK OBJETIVOS PRIORITARIOS PARA LOS PLANES DE ACCIÓN LOCAL	ARANTZAZU	AREATZA	ARTEA	BEDIA	DIMA	IGORRE	LEMOA	ZEANURI
PARTAIDETZEA, INFORMAZINOA ETA SENTSIBILIZAZINOA/ **PARTICIPACIÓN, INFORMACIÓN Y SENSIBILIZACIÓN**								
■ **HERRITARREN PARTAIDETZA SUSTATZEA, TOKIKO AGENDA 21 GARATZEKO/** ***PROMOVER LA IMPLICACIÓN CIUDADANA EN EL DESARROLLO DE LA AGENDA 21 LOCAL***	*	*	*	*	*	*	*	*
■ **HERRITARREK ETA GIZARTE ERAGILEEK PARTE HARTZEA SUSTATZEA/** ***PROMOVER LA PARTICIPACIÓN CIUDADANA Y DE LOS AGENTES SOCIALES***	*			*	*	*		
■ **INGURUMENA BABESTEKO, GIZARTE SENTSIBILIZAZINOA ETA HEZKUNTZA SUSTATZEA/** ***PROMOVER LA SENSIBILIZACIÓN SOCIAL Y LA EDUCACIÓN EN LA PROTECCIÓN DEL MEDIO AMBIENTE***	*	*	*	*	*	*	*	*
■ **HERRITARREI EMONDAKO UDAL INFORMAZINOA HOBETZEA, BIDE EGOKIAK EZARRITA/** ***MEJORAR LA INFORMACIÓN MUNICIPAL A LA POBLACIÓN, ESTABLECIENDO LOS CAUCES ADECUADOS***			*	*		*	*	

TOKIKO EKINTZA PLANETARAKO LEHENTASUNEZKO HELBURUAK OBJETIVOS PRIORITARIOS PARA LOS PLANES DE ACCIÓN LOCAL	ARANTZAZU	AREATZA	ARTEA	BEDIA	DIMA	IGORRE	LEMOA	ZEANURI
UDAL KUDEAKETEA/ *GESTIÓN MUNICIPAL*								
■ **IRAUNKORTASUNEKO ETA INGURUMENA BABESTEKO ERISPIDEAK SARTZEA UDAL POLITIKETAN, BENETAKO GARAPENA LORTZEKO BEHARREZKO BALIABIDEEKAZ HORNITUZ / *INTEGRAR CRITERIOS DE SOSTENIBILIDAD Y PROTECCIÓN DEL MEDIO AMBIENTE EN LAS POLÍTICAS MUNICIPALES DOTANDOSE DE LOS RECURSOS NECESARIOS PARA SU DESARROLLO EFECTIVO***	*	*	*	*	*	*	*	*
■ **INGURUMENEAN ERAGINA DABEN JARDUERA EKONOMIKOAK KONTROLETEA/ *CONTROL DE LAS ACTIVIDADES ECONÓMICAS CON INCIDENCIA EN EL MEDIO AMBIENTE***	*		*	*		*	*	*
■ **UDAL ARBOLADIA ETA URI ALTZARIAK HOBETZEA/ *MEJORAR EL ARBOLADO MUNICIPAL Y EL MOBILIARIO URBANO***		*						
■ **AUZOETAKO SEINALEAK HOBETZEA/ *MEJORAR LA SEÑALIZACIÓN DE BARRIOS***		*						
■ **UDAL ZERBITZUAK HOBETZEA/ *MEJORA DE LOS SERVICIOS MUNICIPALES***	*	*	*					
■ **UDALERRIETAKO LEKU BATZUETAN UDAL GARBIKETA HOBETZEA/ *MEJORA DE LA LIMPIEZA MUNICIPAL EN ALGUNAS PARTES DE LOS MUNICIPIOS***				*				
■ **OLGETARAKO GUNEAK BULTZATZEA/ *POTENCIAR LAS ÁREAS RECREATIVAS***			*					
■ **UDALERRIETAKO IDIOSINKRASIA MANTENTZEA/ *MANTENER LA IDIOSINCRASIA DE LOS MUNICIPIOS***		*	*					

5. ARTEAREN IRAUNKORTASUNERAKO EKINTZA PLANA

Iraunkortasunerako Ekintza Planaren helburua da iraunkortasunaren aldeko hurrengo urteetan udalerriak abian jarriko dituen ekintzak finkatzea. Ekonomia, gizartea eta ingurumena hobetzea izango da helburua.

Ekintza Plana Ildo Estrategikoek, Programek eta Ekintzek osatzen dute. **Ildo Estrategiko** bakoitzak bere helburu espezifikoak ditu, eta **Jarduera Programa** moduan agertzen dira islatuta. Programa horietan **ekintza-**multzo bat agertzen da, dagozkien helburu orokor eta espezifikoen arabera zehaztuta (ildoa eta programa). Ekintza Programak ildo estrategikoekiko zeharkakoak dira gehienetan; beraz, programek ez dute zertan egon huts-hutsean ildo estrategiko bakar bati lotuta. Arrazoi hori dela eta, hainbat programatan egituratutako ***Ekintza Plana*** proposatzen da, eta programa horiek aukera emango dute eurei lotutako Ildo Estrategiko guztiak aldi berean garatzeko.

Ekintza Planaren proposamen horretatik abiatuta, epe labur eta ertainera garatu beharreko lehentasunezko ekintzak zehaztu dira, eta lehentasunezko ekintza horiek **Deskribatzeko Fitxak** prestatu dira. Ekintza burutzeko-programaren ezaugarri espezifikoak zehaztu dira fitxa horietan.

5.1. Ildo estrategikoak

Diagnostikoaren ondorioak eta Zeanurin aplikatzeko lehentasunezko helburuak aintzat hartuta, hurrengo ildo estrategiko hauek zehaztu dira:

L1. – ARTEAREN BALDINTZA SOZIO-EKONOMIKOEN HOBEKUNTZA BULTZATZEA

L2. - HIRI PLANGINTZAN IRAUNKORTASUN IRIZPIDEAK SARTZEA (PLAN PARTZIALAK Y PLAN BEREZIAK)

L3. - IRAUNKORRAGOAK DIREN MUGIKORTASUNEKO MODUAK SUSTATZEA

L4. - INGURUNE NATURALA BABESTEA ETA LEHENERATZEA

L5. - URAREN ZIKLOAREN KUDEAKETAN IRAUNARAZTEKO IRIZPIDEAK SARTZEA

L6. - HONDAKINAK KUDEATU ETA SORTZERAKOAN IRAUNARAZTEKO IRIZPIDEAK SARTZEA

L7. - UDALERRIKO ENERGIAREN KONTSUMOA MURRIZTEA

L8. - HIRITARREN SENTSIBILIZAZIOA ETA PARTAIDETZA BULTZATZEA

L9. - UDAL KUDEAKETA GARAPEN IRAUNKORREKO PREMIETARA EGOKITZEA

5.2. Arteako Tokiko Ekintza Planeko programak eta ekintzak

Hurrengo taulan Zeanuriko garapen iraunkorraren aldeko Ekintza Planaren programak eta ekintzak garatzen dira. Taula honetan, Deskripzio Fitxetan jaso izan diren lehentasunezko eta jarduera-programetan garatutako ekintzak ikusi ahal izango dira.

ARTEAKO IRAUNKORTASUNAREN ALDEKO EKINTZA PLANAREN PROPOSAMENA

Data: 04/12/30

Nº	PROGRAMAK	Zkº	EKINTZAK	L1 HOBEKUNTZA SOZIO-EKONNOMIKOA	L2 PLANEAMENDU IRAUNKORRA	L3 MUGIKORTASUN IRAUNKORRA	L4 INGURUNE NATURALAREN KUDEAKETA	L5 BALIABIDE NATURALEN KUDEAKETA	L6 HONDAKINEN KUDEAKETA	L7 KALITATE ATMOSF/AKUSTIKOA	L8 PRESTAKUNTZA SENTSIBILIZAZIOA	L9 UDAL KUDEAKETA
P1	Osasun eta hezkuntza alorrean baldintzak hobetzeko azpiegiturak garatzea eta egokitzea	A1.1	Adineko pertsonen asistentzia alternatiboen azterketa.	✓								✓
		A1.2	Osasun zentruaren hornidura hobetu.	✓								
		A1.3	Eskola berria garatu	✓	✓							
		A1.4	Haurtzaindegia sortzea	✓	✓							
		A1.5	Herritarrei giza baliabide eta osasun baliebideetara iristea erreztu.	✓	✓	✓						
		A1.6	Gazteplanako ekintzak garatzea osasun eta gizartekintza alorrean	✓		✓					✓	✓
P2	Gazteak bertan finka daitezen eta biztanleak manten daitezen laguntzen deun etxebizitza-politika garatzea	A2.1	Bertako biztanleentzako BOEko etxebizitza berriak sustatu	✓	✓							
		A2.2	Gaur egun dauden etxebizitzen bizibaldintzen hobekuntza erraztu	✓	✓							
P3	Jarduera soziokulturalak sustatu	A3.1	Kultur Etxean Ludoteka-gazteleku eta liburutegia sortzea.	✓								
		A3.2	kultural eta kirol ekintzak sustatzeko moduak bilatu, tokiko elkarteekin batera	✓								✓

ARTEAKO IRAUNKORTASUNAREN ALDEKO EKINTZA PLANAREN PROPOSAMENA

Data: 04/12/30

Nº	PROGRAMAK	Zkº	EKINTZAK	L1 HOBEKUNTZA SOZIO-EKONNOMIKOA	L2 PLANEAMENDU IRAUNKORRA	L3 MUGIKORTASUN IRAUNKORRA	L4 INGURUNE NATURALAREN KUDEAKETA	L5 BALIABIDE NATURALEN KUDEAKETA	L6 HONDAKINEN KUDEAKETA	L7 KALITATE ATMOSF/AKUSTIKOA	L8 PRESTAKUNTZA SENTSIBILIZAZIOA	L9 UDAL KUDEAKETA
		A3.3	Pilotalekuaren birmoldaketa bertan jarduera kultural eta aisialdiko ekintzak antolatzeko.	✓								
P4	Jarduera ekonomikoak sustatu eta dibertsifikatzea	A4.1	Arteako telezentroa bultzatu (Behargintzarekin)	✓								
		A4.2	Sektore komertziala bultzatu Arteako hiribarruan	✓								
		A4.3	Landa eta turismo sektoreetako enplegu-sorgune berriak identifikatu (Behargintza/Gorbeialde)	✓			✓					
		A4.4	Gorbeialderekin elkarlanean landa eta kultur izaerako turismo jarduera sustatzea	✓			✓				✓	
P5	Prestakuntza eta enplegurako programa	A5.1	Langabezian daudenei merkatuaren aukerak kontuan izanaz prestakuntza eskeini (Behargintza)	✓								
P6	Industrialdeak eskaintzen dituen aukerak aprobetxatu alor ekonomiko, sozial eta ingurumen alorra kontuan izanik.	A6.1	Nekazal garapena eta enpresa berrien mintegi diren jarduerekin lotuta dauden iraunkortasun profila duten jarduera ekonimokoak sustatu	✓							✓	✓
		A6.2	Industrialdearen ondoan dagoen erribera berreskuratzeko proiektua eta energia berriztagarriei buruzko parke didaktiko bat sortu.	✓			✓				✓	✓
P7	Natura, historia eta balore kulturalak sustatzeko eta babesteko programa	A7.1	Sustapen eta babeserako ekintzak koordinatzea Gorbeialdekin batera	✓			✓				✓	✓

ARTEAKO IRAUNKORTASUNAREN ALDEKO EKINTZA PLANAREN PROPOSAMENA

Data: 04/12/30

Nº	PROGRAMAK	Zkº	EKINTZAK	L1 HOBEKUNTZA SOZIO-EKONNOMIKOA	L2 PLANEAMENDU IRAUNKORRA	L3 MUGIKORTASUN IRAUNKORRA	L4 INGURUNE NATURALAREN KUDEAKETA	L5 BALIABIDE NATURALEN KUDEAKETA	L6 HONDAKINEN KUDEAKETA	L7 KALITATE ATMOSF/AKUSTIKOA	L8 PRESTAKUNTZA SENTSIBILIZAZIOA	L9 UDAL KUDEAKETA
P8	Ibilgailuen eta komunikabideen zentzuzko erabilera sustatzea	A8.1	Errepide, auzune eta kaleetan dauden seinaleak hobetzea	✓	✓	✓	✓					✓
		A8.2	Udalerrian abiadura mugatzea	✓		✓				✓	✓	✓
		A8.3	Hirigunea lasaitzea.	✓	✓	✓				✓	✓	✓
		A8.4	Aparkaleku berriak sortzea	✓	✓	✓						✓
P9	Udalerriko irisgarritasun baldintzak hobetzea	A9.1	Errepide-sareak eta landa bideak hobetzea	✓		✓						
		A9.2	Bazterbideak eraiki eta zabaltzea	✓	✓	✓						
		A9.3	Udal Irisgarritasun Planako falta diren jarduerak programatzea eta burutzea			✓						✓
P10	Garraio publikoa sustatzea	A10.1	Lemoako geltoki intermodalaren alde jokatu	✓		✓						✓
		A10.2	Garraio publikoa eta komunikazioak hobetzea (mugikortasun planaren arabera)	✓		✓						
P11	Mugikortasuneko sistema iraunkorren intermodalitatea indartzea: garraio publikoa-oinezkoena-bizikleta	A11.1	Arratiako herrien artean Bidegorriaren gauzapena bultzatu			✓						

ARTEAKO IRAUNKORTASUNAREN ALDEKO EKINTZA PLANAREN PROPOSAMENA

Data: 04/12/30

Nº	PROGRAMAK	Zkº	EKINTZAK	L1 HOBEKUNTZA SOZIO-EKONNOMIKOA	L2 PLANEAMENDU IRAUNKORRA	L3 MUGIKORTASUN IRAUNKORRA	L4 INGURUNE NATURALAREN KUDEAKETA	L5 BALIABIDE NATURALEN KUDEAKETA	L6 HONDAKINEN KUDEAKETA	L7 KALITATE ATMOSF/AKUSTIKOA	L8 PRESTAKUNTZA SENTSIBILIZAZIOA	L9 UDAL KUDEAKETA
		A11.2	Bestelakoak Mugikortasun Planaren arabera									
P12	Udal politiketan ingurumenaren babespena eta iraunkortasun irizpideak integratzea, behar diren moduan garatzeko horiek benetan garatzeko beharrezkoak diren baliabideak eskuratuz	A12.1	Udal kudeaketako eremu guztietan ingurumen aldagaia integratzeko beharrezkoak diren giza eta baliabide materialak jartzea	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
		A12.2	Ingurumen ordenantza garatu, onartu eta abian jarri	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
		A12.3	Plangintzaren garapenean jasangarritasun irizpideak sartzea, udal teknikariei eta arduradunei formazio/informazio emanez		✓							✓
		A12.4	Udal kudeaketaren barnean ingurumenean eragina duten arlo ezberdinetan, ingurumen kudeaketa sistema ezartzea		✓							✓
P13	Koordinazio interinstituzionala sustatu	A13.1	Ingurumen kudeaketarako mankomunitateko udalerriekin koordinazioa bultzatu				✓	✓	✓	✓	✓	✓
		A13.2	Eskualdeko eta gainontzeko erakundeen arteko koordinazioa sustatzea, hauek duten potentzialitatea udalerriko biztanleek ahalik eta gehien aprobetxatu ahal izateko				✓	✓	✓	✓	✓	✓
		A13.3	Eusko Jaurlaritza, BFA eta entitate publikoekin informazio eta komunikazio baliabideak sustatu proiektuen diseinua eta abian jartzeko laguntzak lortzeko.				✓	✓	✓	✓	✓	✓

UDAL 21 TALDE ARRATIA

ARTEAKO IRAUNKORTASUNAREN ALDEKO EKINTZA PLANAREN PROPOSAMENA

Data: 04/12/30

Nº	PROGRAMAK	Zkº	EKINTZAK	L1 HOBEKUNTZA SOZIO-EKONNOMIKOA	L2 PLANEAMENDU IRAUNKORRA	L3 MUGIKORTASUN IRAUNKORRA	L4 INGURUNE NATURALAREN KUDEAKETA	L5 BALIABIDE NATURALEN KUDEAKETA	L6 HONDAKINEN KUDEAKETA	L7 KALITATE ATMOSF/AKUSTIKOA	L8 PRESTAKUNTZA SENTSIBILIZAZIOA	L9 UDAL KUDEAKETA
		A13.4.	TAG21 prozesuan murgildurik dauden beste udalerriekin batera informazio/kooperazio sarea ehundu (Udalsarea, Hiri iraunkorren Sarea,...)				✓	✓	✓	✓	✓	✓
P14	Udal langileei iraunkortasunari buruzko prestakuntza eta sentsibilizazioa emateko programa	A14.1	Udaleko langile guztiei iraunkortasunari buruzko prestakuntza orokorra ematea	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
		A14.2	Udal kudeaketa arloetako arduradun politikoei eta teknikoei iraunkortasunari buruzko prestakuntza eta sentsibilizazioa ematea	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
P15	Hiritarrei informazioa, prestakuntza eta sentsibilizazioa emateko programa	A15.1	Hiritarrei zuzenduriko Informazio eta Komunikazio Plana prestatu eta abiaraztea			✓	✓	✓	✓	✓	✓	
		A15.2	Baliabideen erabilpenean ingurumena praktika zuzenak sustatzeko sentsibilizazio kanpaina					✓		✓	✓	
		A15.3	Kontsumo arduratsuarekin eta hiriko hondakinak sorrerarekin lotuta prestakuntza eta sentsibilizazioa emateko kanpaina						✓		✓	
		A15.4	kultura eta aisialdi jarduerak antolatu herritarrei zuzenduriko iraunkortasun prozesuari buruz informatu, formatu eta sentsibilizatzeko			✓				✓	✓	
		A15.5	Mugikortasun iraunkorraren buruzko herritarrei zuzendutako kanpaina			✓				✓	✓	

ARTEAKO IRAUNKORTASUNAREN ALDEKO EKINTZA PLANAREN PROPOSAMENA Data: 04/12/30				L1	L2	L3	L4	L5	L6	L7	L8	L9
				HOBEKUNTZA SOZIO-EKONNOMIKOA	PLANEAMENDU IRAUNKORRA	MUGIKORTASUN IRAUNKORRA	INGURUNE NATURALAREN KUDEAKETA	BALIABIDE NATURALEN KUDEAKETA	HONDAKINEN KUDEAKETA	KALITATE ATMOSF/AKUSTIKOA	PRESTAKUNTZA SENTSIBILIZAZIOA	UDAL KUDEAKETA
Nº	**PROGRAMAK**	**Zkº**	**EKINTZAK**									
		A15.6	Eskolako Agenda 21 sustatu			✓				✓	✓	
P16	Tokiko Agenda 21 prozesuan gizarte-eragileek eta herritar guztien parte hartzea sustatzeko programa.	A16.1	ARTEAKO Hiritarren Parte-hartze Foroa finkatu	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
		A16.2	Gizarte eta eragile ekonomikoen parte hartzearen alde lan egin	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
P17	Hondakin-uren saneamendu eta hornidura sareen azpiegiturak hobetzeko programa	A17.1	Ur galerak eta kontrolatu gabeako kontsumoak kontrolatzeko sistemak ezarri					✓				✓
		A17.2	Udalerriko saneamendu sarea hobetu (Partzuergoa)					✓				✓
		A17.3	Isolaturik dauden zonen Hondakin urak saneatzeko azpiegiturei irtenbide bat eman (Partzuergoa)					✓				✓
P18	Hiri hondakinen ingurumen kudeaketa hobetzeko programa	A18.1	Etxeko hondakin arriskutsuen gaikako bilketa eta birziklapen zerbitzua sustatu						✓		✓	✓
		A18.2	Birziklatzeko tasak hobetzeko etxeko hondakinak biltzeko azpiegiturak hobetu						✓			✓
		A18.3	Eskualdeko Garbigune baten sorrera bultzatu						✓			✓
P19	EVEren energia-diagnostikoan zehaztutako ekintza lerroak sakontzea	A19.1	Udal eraikuntza eta zerbitzu berrietan energia eragingarritasunaren bultzatzea (A12.3. eta A1.3 programekin erlazionatuak)		✓					✓	✓	✓

ARTEAKO IRAUNKORTASUNAREN ALDEKO EKINTZA PLANAREN PROPOSAMENA Data: 04/12/30				L1	L2	L3	L4	L5	L6	L7	L8	L9
				HOBEKUNTZA SOZIO-EKONNOMIKOA	PLANEAMENDU IRAUNKORRA	MUGIKORTASUN IRAUNKORRA	INGURUNE NATURALAREN KUDEAKETA	BALIABIDE NATURALEN KUDEAKETA	HONDAKINEN KUDEAKETA	KALITATE ATMOSF/AKUSTIKOA	PRESTAKUNTZA SENTSIBILIZAZIOA	UDAL KUDEAKETA
Nº	**PROGRAMAK**	**Zkº**	**EKINTZAK**									
		A19.2	Udalerrian energi berriztagarrien erabilera balioztatu (Eskola, frontoia…)		✓					✓		✓

5.3. Lehenetsitako Ekintzak Deskribatzeko Fitxak

Arteako Ekintza Planean aukeratu diren eta epe labur edo ertainera beteko diren ekintzak **Deskribatzeko Fitxak 2. eranskinean** jaso dira.

6. JARRAIPEN PLANA

Jarraipen Planaren helburua da mekanismoak zehaztea, iraunkortasun-prozesua kontrolatu eta jarraipena egin ahal izateko. Helburua da garapen iraunkorraren aurrerapausoa zenbaterainokoa den jakitea, bai udal-kudeaketa egiten duten organoen aldetik, bai herritarren aldetik, Herritarrek Parte hartzeko Foroari esker. Ondoren, informazio horrekin, etengabeko hobekuntza lortzeko premiazko jarduerak proposatuko dira.

Jarraipena egitea Arteako adierazle-sistemari dagokio, eta hemen bi kategoria edo maila aipatu behar dira:

- Garapen iraunkorrari begira udalerriaren egoera islatzen dutenak: sistema hau IHOBEk proposatutako oinarrizko adierazleek osatzen dute, baita diagnostikoaren fasean ezarri ziren adierazle espezifikoek ere.

- Ekintza Planaren burutzapenean zenbat aurreratu den eta bideratu diren ekintzen eraginkortasuna erakusten dutenak.

Bigarren multzo hori, aldi berean, bi adierazle-motak osatzen dute:

- Adierazle kualitatiboek: plan edo egitasmo jakin bat lantzeari edo ez lantzeari lotzen zaizkionak;

- Adierazle kuantitatiboek: horiek, jarduera jakin batzuetan zenbateraino aurreratu den erakusteaz gain, jarduera eraginkorra izan den ala ez neurtzen dute. Adierazleok, beraz, egoera jakin bat nolakoa den islatu dezakete, iraunkortasunarekin zerikusia duten gai zehatzetan. Udaleko arduradunek erabaki beharko dute –adierazleen pisu espezifikoa kontuan izanda betiere–, aurrerantzean noiz jaso behar diren Arteako iraunkortasunari buruzko adierazleen taulan, bakarka nahiz ohiko batzuei gaineratuta.

6.1. Tokiko iraunkortasun-prozesuari jarraipena

Tokiko Agenda 21 egitasmoak zera eskatzen du: tokiko iraunkortasun-prozesuan aurrera egiteko, kudeaketa-erreminta bat ezartzea, PDCA -Plan/Do/Check/Act- (Planifikatu/Egin/Kontrolatu/Egokitu) ereduari jarraiki.

Diagnostikoa egin eta interbentzio-helburuak finkatu ostean, udalerriak iraunkortasunerako Ekintza Plana prestatu eta onartzen du. Horrela osatzen da plangintzaren hasierako fasea. Orduan, betearazpen-fasea jartzen da abian, eta zehaztutako arduradunek dagozkien ekintzak bete beharko dituzte aurreikusitako betearazpen-programei jarraiki.

Jarraipen-fasea udalerriaren ardurapekoa izango da, Tokiko Agenda 21en irizpidea aintzat hartuta, baina herritarren parte-hartzea ere beharrezkoa izango da. Hori horrela, dela udal-kudeaketarako organoen eskutik, dela herritarren parte-hartzetik prozesuari jarraipena egiteko eredu bat proposatzen dugu. Ondorengo eskema honetan islatu dugu grafikoki:

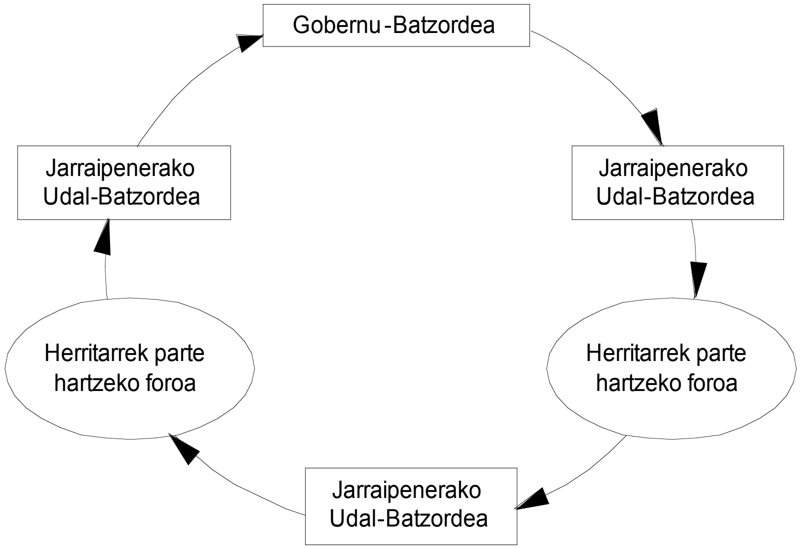

Eskema hau kontuan izanda, ondorengo irizpide hauekin garatuko da, urtero, jarraipen-prozesua.

Prozesua hasteko, **Gobernu Batzordeak** onartu egin behar du Ekintza Plana.

Behin hori eginda, udalaren jarraipena **jarraipenerako udal-batzordearen** bidez egingo da; batzordea urtean hirutan bilduko da gutxienez. Herritarren aldetik, berriz, **herritarrek parte hartzeko foroaren** bidez egingo da jarraipena, eta urtean bitan deituko da foroa.

Lehen bilkuran, Planaren abioa aztertuko du jarraipen-batzordeak, eta ziurtatuko du ekintzen arduradunak hasi direla horiek bideratzen edo antolatuta dutela hasiera.

Jarraian, herritarrek parte hartzeko foroarekin bilera egingo da, eta martxan jarritako ekintzen berri emango zaio; foroak ekintzen jarraipenari buruz dituen kezkak ere jasoko dira. Beharrezkotzat jotzen denean, herritarrekin jarraipen-batzorde mistoak sortuko dira, gai garrantzitsuak eztabaidatzeko.

Hurrengo bileran, Ekintza Planaren gaineko Adierazleen Jarraipen Planak agintzen duen eran, jarraipen-batzordeak Planaren burutzapenean zenbat aurreratu den aztertuko du, abian jarri eta sei hilabetera. Jarraipen horren emaitzaren arabera batzordeak beharrezko ikusten badu, egokitzapen-ekintzak jarriko ditu abian, edo bestela, gobernu-batzordeari proposatuko dio horiek martxan jartzea.

Ondoren, urteko bigarren bilkura egingo da foroarekin. Bertan, Planaren bilakaeraren berri emango da, eta foroaren ekarpenak jasoko dira Ekintza Planaren urteroko berrikuspena egiteko.

Bukatzeko, azken bilkuran, jarraipen-batzordeak hurrengo ekitaldirako Tokiko Ekintza Planaren programa proposatuko dio gobernu-batzordeari. Hori egiteko, abiatutako ekintzak zenbateraino lortu diren hartuko du kontuan, baina baita ekintza berrien proposamenak ere, bai udaleko arduradun politiko eta teknikoenak, bai herritarrek parte hartzeko foroan bildutakoak.

Proposamena da, lau urtean behin jarraipen-prozesuan diagnostikoa eta helburuak berrikustea. Ekintza Plana denboraren poderioa sortuko diren inguruabar eta/edo irizpide berrietara moldatzea da xedea.

6.2. Arteako Iraunkortasunaren Adierazleen Panelari jarraipena

Hurrengo taulak Artean egindako **iraunkortasunerako adierazleen zerrenda** erakusten du. IHOBEk ezarritako ohiko 12 adierazleez gain, diagnostikoa egin ostean Arteako iraunkortasunaren egoera kontrolatzeko eta jarraipen egokia egiteko garrantzizkotzat jo zirenak ere sartu dira. Adierazleak kalkulatzeko arduradunak Udalak berak zehaztuko ditu, kalkulurako behar diren datuak eta datuotara heltzeko bakoitzaren ahalmena kontuan hartuta.

PDCA zikloak agindu bezala prozesu osoa berrikusteko finkatu den jarraipen-maiztasunari kasu eginez, panel honetan zehaztutako adierazle guztiak, oro har, LAU URTEAN BEHIN kalkulatuko dira.

3. eranskinean jasotzen dira zehaztutako adierazleen **fitxa teknikoak**.

ARTEAKO IRAUNKORTASUNAREN ADIERAZLEEN JARRAIPEN PLANA		
ADIERAZLEA	UNITATEA	ARDURADUNA
1. POBREZIA ETA GIZARTE-BAZTERKETA * Oinarrizko Errentaren prestazioa jasotzen duten udalerriko familien portzentajea	%	Udalak
2. LANGABEZIA-TASA* Biztanleria aktiboaren barnean dauden langabeen portzentajea.	%	Udalak
3. HERRITARREK UDAL-KOMUNITATEAREKIN DUTEN GOGOBETETZE-MAILA * Herritarrek beren ustez duten ongizate-maila aztertzen du oro har komunitateari, eta, zehazki, beste alderdi zehatz batzuei dagokienez.	% eta media	Udalak
4. EUSKERAREN EZAGUTZA Herritar euskaldunen portzentajea.	%	Udalak
5. GIZARTE-POLITIKAKO UDAL GASTUAK Udalak gizarte-politiketarako bideratutako gastu arrunten portzentajea.	%	Udalak
6. NAZIOARTEKO ELKARTASUN-JARDUERETAN UDALAK DUEN ESKU-HARTZEA ** Udalak garapenerako nazioarteko lankidetzarako zuzendutako bideratutako gastu arrunten portzentajea.	%	Udalak
7. BIZTANLERIAREN ZAHARTZE-INDIZEA 65 urte edo gehiago dituzten herritarren portzentajea.	%	Udalak

ARTEAKO IRAUNKORTASUNAREN ADIERAZLEEN JARRAIPEN PLANA		
ADIERAZLEA	**UNITATEA**	**ARDURADUNA**
8. ETORKINEN INTEGRAZIOA Udalerrian erroldatuta dauden etorkinen kopurua.	Pertsonen Kopurua	Udalak
9. HERRITARREN SEGURTASUNA ** Udalerrian 1.000 biztanleko izaten diren delituen eta hutsegiteen kopurua.	Delituen eta hutsegiteen kopurua	Udalak
10. LANDUTAKO ETA BOTATAKO BASOEN AZALERA ** Landutako baso-azalera (bertako espezieak) eta zuhaitzak botata dituen azaleraren arteko ratioa. Hobe litzateke ratio hori zuhaitz-kopuruaren bidez adieraztea.	Landutako azalera/botatako azalera	Udalak
11. EREMU PUBLIKO IREKIEN ETA ZERBITZUEN ERABILGARRITASUNA UDALERRIAN* Eremu publiko irekietatik (5.000 m^2 baino gehiago dituztenak eta edozein neurritakoak) eta oinarrizko zerbitzuetatik 300 metrora edo gutxiagora bizi den udalerriko biztanleriaren portzentajea.	%	Udalak
12. LURZORUAREN ERABILERA JASANGARRIA* Adierazle honek lurzoruaren erabileran jasangarritasun-mailari buruzko ikuspegi integratua eskaintzen duten alderdiak biltzen ditu: 1) artifizializatutako lurzorua; 2) Utzitako lurrak eta poluituta egon daitezkeenak; 3) Lurzoruaren erabileraren intentsitatea; 4) Garapen berria; 5) Hiriko azaleren berriztapena; 6) Babestutako azalera udalerriko azalera osoarekiko.	%: 1, 4 eta 6 M²: 2 eta 5 biz.Km²: 3	Udalak
13. TOKIKO MUGIKORTASUNA ETA BIDAIARIEN GARRAIOA* Adierazle honek udalerriko herritarren mugikortasuna aztertzen du alderdi ugariren bitartez: 1) Bizilagun bakoitzak egunero egiten duen desplazamendu-kopurua batez beste; 2) Bizilagun bakoitzak batez beste egindako distantzia; 3) Herritar bakoitzaren desplazamenduen batez besteko iraupena; 4) Desplazamenduaren arrazoia eta asteko erregulartasuna; 5) Desplazamenduak egiteko erabilitako garraiobideak eta desplazamendu bakoitzean egindako distantziak.	despl.biz/: 1 Km/biz: 2 Minutu/biz:3 %: 4 eta 5	Udalak
14. GARRAIO AZPIEGITURETAN ERABILITAKO UDAL-AZALERAREN BANAKETA*	%	Udalak

ARTEAKO IRAUNKORTASUNAREN ADIERAZLEEN JARRAIPEN PLANA		
ADIERAZLEA	**UNITATEA**	**ARDURADUNA**
Udalerrian garraiobideen azpiegituretan erabilitako azaleraren banaketa ebaluatzen du, garraiobide hori zein den kontuan hartuta: 1) Oinezkoek erabiltzeko azalera; 2) Bizikletetarako egokitutako azalera; 3) Garraio publiko kolektiboak erabiltzeko azalera; 4) Motordun ibilgailuek erabiltzeko azalera.		
15. ZIRKULAZIOAREN INTENTSITATEA BIDE SAREAN Oinarrizko bide sareko puntu adierazgarrietan erregistratutako eguneko batez besteko intentsitateak	Ibilgailuen kopurua/egun	Udalak
16. PARKE MUGIKORRA Ibilgailuen parkea karrozeria motaren arabera (autoak, motozikletak,...)	Ibilgailuen kopurua karrozeria motaren arabera	Udalak
17. BIDEKO SEGURTASUNA Istripuen kopurua mila ibilgailuko.	Istripuen kopurua	Udalak
18. UR-KONTSUMOA* Udalerriko ur-kontsumoa hainbat ikuspuntutatik aztertzen du: 1) Uraren etxeko kontsumoa; 2) Udalerriko ur-eskaria; 3) Ur-eskari osoaren banaketa sektoreka udalerrian; 4) Banaketa-sarean gertatzen diren galerak, ur-eskari osoaren portzentaje gisa.	Lit/bizt/egun: 1 M³/urte: 2,4 %: 3	Udalak
19. HONDAKINEN SORRERA ETA KUDEAKETA* Adierazle honek sortutako hondakinen bolumena eta horien kudeaketa aztertzen ditu: 1) Hiri-hondakinen sorrera, biztanleko eta eguneko; 2) Hiri-hondakinen kudeaketa: balorizazioa (birziklatzea, gaikako bilketa, errausketa edo zabortegia) 3) Hondakin arriskutsuen sorrera; 4) Hondakin arriskutsuen kudeaketa: balorizatzea eta ezabatzea.	Kg/bizt/egun: 1 %: 2 eta 4 Tm/urte: 3	Udalak
20. HONDAKINAK URETARA ISURTZEA* Uraren kalitatea aztertzen du bi ikuspegi hauetatik: 1) Ibaien kalitatea (BMWP´ indizea) eta, dagokionean, koefiziente biotikoa; 2) Hondakin-urak tratatzeko sistemak dituzten udalerriko etxebizitzak: 2.1.) Hondakin-uren saneamendu-sarearekin konektatuta dauden udalerriko etxebizitzak: 2.2.) Hondakin-uren saneamendu-sarearekin konektatuta ez dauden udalerriko etxebizitzak,	BMWP indizea eta Koefiziente biótikoa : 1	Udalak

ARTEAKO IRAUNKORTASUNAREN ADIERAZLEEN JARRAIPEN PLANA		
ADIERAZLEA	**UNITATEA**	**ARDURADUNA**
baina ura tratatzeko sistema egokiak dituztenak.	%: 2	
21. ENERGIA-KONTSUMOA* Udalerriko energia-kontsumoa aztertzen du hainbat ikuspuntutatik: 1) Elektrizitatearen eta gas naturalaren etxeko kontsumoa; 2) Udalerriko elektrizitatearen eta gas naturalaren kontsumoa guztira; 3) Udalerriko energia-kontsumoaren banaketa sektoreka.	Tel/biz/urte:1 Tel/urte:2 %3	Udalak
22. ENERGIAREN ERAGINKORTASUNA ETXEBIZITZETAN Energiaren eraginkortasunari buruzko ziurtagiriak dituzten eraikinen/etxebizitzen kopurua.	etxebizitzen kopurua /eraikinen kopurua	Udalak
23. ENERGIA BERRIZTAGARRIEN ERABILERA Energia berriztagarrien kontsumoa edo produkzioa guztira.	tep	Udalak
24. INGURUMEN-KUDEAKETAKO SISTEMAK UDALERRIAN* Udalerriko jardueretan ingurumen-kudeaketako sistemek (ISO 14001, EMAS, Ekoscan, Jasangarritasun txostenak) duten ezarpen-maila aztertzen du: 1) Enpresa handiak eta ertainak; 2) Herri-erakundeak eta 3)GKEak.	%	Udalak
25. HIRIKO AIREAREN KALITATEA Kalitate oneko airea erregistratzen duten egun-kopurua.	Egunen kopurua (%)	Udalak
26. HIRIKO ZARATA OME-k aholkatutakoaz gaindiko soinu-maila jasaten duten biztanleen portzentajea.	%	Udalak
27. INGURUMEN-HEZIKETA* Udalerrian garatutako ingurumen heziketako jardueren kopurua eta horietan parte hartzea.	Ekintzen kopurua/parte-hartzaile kopurua	Udalak

ARTEAKO IRAUNKORTASUNAREN ADIERAZLEEN JARRAIPEN PLANA		
ADIERAZLEA	**UNITATEA**	**ARDURADUNA**
28. HERRITARREN PARTE-HARTZEA Herritarren parte-hartzea helburu duten udal-organo egonkorren batzarren kopurua, horietan aztertzen diren gaiak (ingurumena, gizartea,...) bereiziz.	Batzarren kopurua	Udalak
29. INGURUMENEKO UDAL-GASTUAK Ingurumeneko udal-gastu arrunten protzentajea.	%	Udalak

* IHOBEk proposatutako ohiko adierazleak

** Diagnostikoan proposatutako adierazleak; horiek panelean jarraitu ala ez udaleko arduradunen erabakiaren menpe dago

6.2. Arteako Ekintza Planaren adierazleen jarraipena

Hurrengo taulan finkatzen da Ekintza Planean jasotako adierazleentzako Jarraipen Plana. Kasu honetan, adierazleei dagozkien ekintzak eta horien arduradunak biltzen dira.

Zehaztu den jarraipen-metodologiari jarraiki, arduradunek **SEI HILEAN BEHIN** egin beharko dute dagozkien adierazleen kalkulua**.**

ARTEAKO EKINTZA PLANAREN ADIERAZLEEN JARRAIPENA

Zk	PROGRAMAK	Zk	EKINTZAK	ADIERAZLEAK	JARRAIPENAREN ARDURADUNA
P1	Osasun eta hezkuntza alorrean baldintzak hobetzeko azpiegiturak garatzea eta egokitzea	A1.1	Adineko pertsonen asistentzia arloaren azterketa.		
		A1.2	Osasun zentruaren hornidura hobetu.		
		A1.3	Eskola berria garatu	Proiektuaren gauzapena	Eusko Jaurlaritza
		A1.4	Haurtzaindegia sortzea Eskola garatu eta gero haurtzaindegia eraikitzea	Proiektuaren gauzapena	Udalak
		A1.5	Herritarrei giza baliabide eta osasun baliebideetara iristea erreztu.		
		A1.6	Gazteplanako ekintzak garatzea osasun eta gizartekintza alorrean		
P2	Gazteak bertan finka daitezen eta biztanleak manten daitezen laguntzen duen etxebizitza-politika garatzea	A2.1	Bertako biztanleentzako BOEko etxebizitza berriak sustatu Ejekuzio unitateetan definitutako %-n BOEko etxebizitzak eraiki	% de viviendas de VPO por unidades de ejecución	Mankomunitatearen teknikaria
		A2.2	Gaur egun dauden etxebizitzen bizibaldintzen hobekuntza erraztu Obren udal zergaren salbuespena	Dirulaguntzen kopurua	Udalak
P3	Jarduera soziokulturalak sustatu	A3.1	Kultur Etxean Ludoteka-gazteleku eta liburutegia sortzea Kultur etxea hustu eta lokalaren berrikuntza	Proiektuaren gauzapena	Udalak

ARTEAKO EKINTZA PLANAREN ADIERAZLEEN JARRAIPENA

Zk	PROGRAMAK	Zk	EKINTZAK	ADIERAZLEAK	JARRAIPENAREN ARDURADUNA
		A3.2	kultural eta kirol ekintzak sustatzeko moduak bilatu, tokiko elkarteekin batera kultur etxea hustu eta elkarteak bertan kokatu	Proiektuaren gauzapena	Udalak
		A3.3	Pilotalekuaren birmoldaketa bertan jarduera kultural eta aisialdiko ekintzak antolatzeko.		
P4	Jarduera ekonomikoak sustatu eta dibertsifikatzea	A4.1	Arteako telezentroa bultzatu (Behargintzarekin) Telezentroa kudeatzeko Behargintzarekin hitzarmena		Behargintza
		A4.2	Sektore komertziala bultzatu Arteako hiribarruan		
		A4.3	Landa eta turismo sektoreetako enplegu-sorgune berriak identifikatu (Behargintza/Gorbeialde)		
		A4.4	Gorbeialderekin elkarlanean landa eta kultur izaerako turismo jarduera sustatzea		
P5	Prestakuntza eta enplegurako programa	A5.1	Langabezian daudenei merkatuaren aukerak kontuan izanaz prestakuntza eskeini (Behargintza)		
P6	Industrialdeak eskaintzen dituen aukerak aprobetxatu alor ekonomiko, sozial eta ingurumen alorra kontuan izanik.	A6.1	Nekazal garapena eta enpresa berrien mintegi diren jarduerekin lotuta dauden iraunkortasun profila duten jarduera ekonimokoak sustatu		
		A6.2	Industrialdearen ondoan dagoen erribera berreskuratzeko proiektua eta energia berriztagarriei buruzko parke didaktiko bat sortu.		

ARTEAKO EKINTZA PLANAREN ADIERAZLEEN JARRAIPENA					
Zk	**PROGRAMAK**	**Zk**	**EKINTZAK**	**ADIERAZLEAK**	**JARRAIPENAREN ARDURADUNA**
P7	Natura, historia eta balore kulturalak sustatzeko eta babesteko programa	A7.1	Sustapen eta babeserako ekintzak koordinatzea Gorbeialdekin batera		
P8	Ibilgailuen eta komunikabideen zentzuzko erabilera sustatzea	A8.1	Errepide, auzune eta kaleetan dauden seinaleak hobetzea Seinaleen erosketa eta kokapena	Kokaturiko seinaleen kopurua	Udalak
		A8.2	Udalerrian abiadura mugatzea Artea-Areatza kalean badenen kokapena	Proiektuaren gauzapena	
		A8.3	Hirigunea lasaitzea.		
		A8.4	Aparkaleku berriak sortzea		
P9	Udalerriko irisgarritasun baldintzak hobetzea	A9.1	Errepide-sareak eta landa bideak hobetzea		
		A9.2	Bazterbideak eraiki eta zabaltzea		
		A9.3	Udal Irisgarritasun Planako falta diren jarduerak programatzea eta burutzea		
P10	Garraio publikoa sustatzea	A10.1	Lemoako geltoki intermodalaren alde jokatu		

ARTEAKO EKINTZA PLANAREN ADIERAZLEEN JARRAIPENA					
Zk	**PROGRAMAK**	**Zk**	**EKINTZAK**	**ADIERAZLEAK**	**JARRAIPENAREN ARDURADUNA**
		A10.2	Garraio publikoen eta komunikazioak hobetzea (mugikortasun planaren arabera)		
P11	Mugikortasuneko sistema iraunkorren intermodalitatea indartzea: garraio publikoa-oinezkoena-bizikleta	A11.1	Arratiako herrien artean Bidegorriaren gauzapena bultzatu	Proiektuaren gauzapena	Udalak
		A11.2	Bestelakoak Mugikortasun Planaren arabera		
P12	Udal politiketan ingurumenaren babespena eta iraunkortasun irizpideak integratzea, behar diren moduan garatzeko horiek benetan garatzeko beharrezkoak diren baliabideak eskuratuz	A12.1	Udal kudeaketako eremu guztietan ingurumen aldagaia integratzeko beharrezkoak diren giza eta baliabide materialak jartzea	Emandako baliabideak (ekonomikoak eta materialak))	Udala/Mankomunitatea
		A12.2	Ingurumen ordenantza garatu, onartu eta abian jarri	Ordenantzaren abian jartzea	Udala/Mankomunitatea
		A12.3	Plangintzaren garapenean jasangarritasun irizpideak sartzea, udal teknikariei eta arduradunei formazio/informazio emanez		
		A12.4	Udal kudeaketaren barnean ingurumenean eragina duten arlo ezberdinetan, ingurumen kudeaketa sistema ezartzea		
P13	Koordinazio interinstituzionala sustatu	A13.1	Ingurumen kudeaketarako mankomunitateko udalerriekin koordinazioa bultzatu		Udala/Mankomunitatea

ARTEAKO EKINTZA PLANAREN ADIERAZLEEN JARRAIPENA

Zk	PROGRAMAK	Zk	EKINTZAK	ADIERAZLEAK	JARRAIPENAREN ARDURADUNA
		A13.2	Eskualdeko eta gainontzeko erakundeen arteko koordinazioa sustatzea, hauek duten potentzialitatea udalerriko biztanleek ahalik eta gehien aprobetxatu ahal izateko		Udala/Mankomunitatea
		A13.3	Eusko Jaurlaritza, BFA eta entitate publikoekin informazio eta komunikazio baliabideak sustatu proiektuen diseinua eta abian jartzeko laguntzak lortzeko		Udala/Mankomunitatea
		A13.4.	TAG21 prozesuan murgildurik dauden beste udalerriekin batera informazio/kooperazio sarea ehundu (Udalsarea, Hiri iraunkorren Sarea,...)		Udala/Mankomunitatea
P14	Udal langileei iraunkortasunari buruzko prestakuntza eta sentsibilizazioa emateko programa	A14.1	Udaleko langile guztiei iraunkortasunari buruzko prestakuntza orokorra ematea Iraunkortasunaren gainean sentsibilizazio eta formazio aldizkako jardueren diseinua eta irakaspena	Partaideen kopurua; Bilkuren balorazioa	Udala/Mankomunitatea
		A14.2	Udal kudeaketa arloetako arduradun politikoei eta teknikoei iraunkortasunari buruzko prestakuntza eta sentsibilizazioa ematea Hezkuntza taileren diseinua eta burutzapena	Partaideen kopurua Paratideekiko bilkuren balorazioa	Udala/Mankomunitatea
P15	Hiritarrei informazioa, prestakuntza eta sentsibilizazioa emateko programa	A15.1	Hiritarrei zuzenduriko Informazio eta Komunikazio Plana prestatu eta abiaraztea Planaren antolaketa, zehaztapena eta abian jartzea	Egindako komunikazioen kopurua/urtea Jasotako kontsulta, kexa eta iradokizunen kopurua/urtea	Udala/Mankomunitatea

ARTEAKO EKINTZA PLANAREN ADIERAZLEEN JARRAIPENA					
Zk	**PROGRAMAK**	**Zk**	**EKINTZAK**	**ADIERAZLEAK**	**JARRAIPENAREN ARDURADUNA**
		A15.2	Baliabideen erabilpenean ingurumena praktika zuzenak sustatzeko sentsibilizazio kanpaina Hiritarrei baliabide hidriko eta energetikoen erabilerari buruzko sentsibilizazio programak antolatu	Egindako kanpainen kopurua; Heldu zaien pertsonen kopurua; Etxeko uraren kontsumoaren ratioak; Etxeko energiaren kontsumoaren ratioak;	Udala/Mankomunitatea
		A15.3	Kontsumo arduratsuarekin eta hiriko hondakinak sorrerarekin lotuta prestakuntza eta sentsibilizazioa emateko kanpaina Hondakin asko sorten duten kontsumo ohiturak zalantzan jartearen gain herritarrei zuzenduriko sentsibilizazio kanpaina	Egindako kanpainen kopurua; Heldu zaien pertsonen kopurua; Hiri hondakineen sorreraren ratioak; Hiri hondakineen birziklapenaren ratioak; Hiri hondakin arriskutsuen bilketaren ratioak;	Udala/Mankomunitatea
		A15.4	kultura eta aisialdi jarduerak antolatu herritarrei zuzenduriko iraunkortasun prozesuari buruz informatu, formatu eta sentsibilizatzeko Ekintza eta kanpainetan parte hartu. Adibidez: Azte Berdea, Iraunkor Mugikortasunaren aste europarra, Ingurumen Eguna, e.a.	Egindako jardueren kopurua; Heldu zaien pertsonen kopurua; Urteko aurrekontua	Udala/Mankomunitatea

ARTEAKO EKINTZA PLANAREN ADIERAZLEEN JARRAIPENA					
Zk	**PROGRAMAK**	**Zk**	**EKINTZAK**	**ADIERAZLEAK**	**JARRAIPENAREN ARDURADUNA**
		A15.5	Mugikortasun iraunkorrari buruzko herritarrei zuzendutako kanpaina Mugikortasunen ohiturak zalantzan jartzeko helbideratutakoak, oinezko mugikortasuna, bizikleta eta garraio publikoen erabilpenari lehentasuna sustatzeko herritarrei sentsibilizatzeko programak antolatu	Egindako kanpainen kopurua; Heldu zaien kopurua; Garraio publikoko erabileraren ratioak;	Udala/Mankomunitatea
		A15.6	Eskolako Agenda 21 sustatu Udalerriko ikastetxetan Eskolako Agenda 21 sustatu	Eskolako Agenda 21 garatzen duten ikastetxeen kopurua	Udala/Mankomunitatea
P16	Tokiko Agenda 21 prozesuan gizarte-eragileek eta herritar guztien parte hartzea sustatzeko programa.	A16.1	ARTEAKO Hiritarren Parte-hartze Foroa finkatu	Egindako foroen kopurua Partaideen kopurua	Udala/Mankomunitatea
		A16.2	Gizarte eta eragile ekonomikoen parte hartzearen alde lan egin	Parte hartzen duten erakundeen kopurua; Parte hartzen dutenen kopurua; Bileren kopurua/izandako harremanak	Udala/Mankomunitatea
P17	Hondakin-uren saneamendu eta hornidura sareen azpiegiturak hobetzeko programa	A17.1	Ur galerak eta kontrolatu gabeako kontsumoak kontrolatzeko sistemak ezarri	Ur galeren %	Udalak
		A17.2	Udalerriko saneamendu sarea hobetu (Partzuergoa)		
		A17.3	Isolaturik dauden zonen Hondakin urak saneatzeko azpiegiturei irtenbide bat eman (Partzuergoa)		

ARTEAKO EKINTZA PLANAREN ADIERAZLEEN JARRAIPENA

Zk	PROGRAMAK	Zk	EKINTZAK	ADIERAZLEAK	JARRAIPENAREN ARDURADUNA
P18	Hiri hondakinen ingurumen kudeaketa hobetzeko programa	A18.1	Etxeko hondakin arriskutsuen gaikako bilketa eta birziklapen zerbitzua sustatu	Etxeko olio bildutako litroak; etxeko hondakin arriskutsuen bildutako mota eta kopurua; Serbitzuaren kostua; bilketaren egun eta denboren kopurua ; Bilketa puntuen kopurua	Ingurumen batzordea
		A18.2	Birziklatzeko tasak hobetzeko etxeko hondakinak biltzeko azpiegiturak hobetu		
		A18.3	Eskualdeko Garbigune baten sorrera bultzatu		
P19	EVEren energia-diagnostikoan zehaztutako ekintza lerroetan sakontzea	A19.1	Udal eraikuntza eta zerbitzu berrietan energia eragingarritasunaren bultzatzea (A12.3. eta A1.3 programekin erlazionatuak)		
		A19.2	Udalerrian energi berriztagarrien erabilera balioztatu (Eskola, frontoia…)		